

با له وهر گيړاندا نه مانه تدار بين

نه حمده رحمانی
(کوردستانی تیران)

وهر گيړ ليم زویر نه بې و ره خنه کانم دروستکهر بن و
راستییه کان ری نیشاندهرمان بیت، بو نه وهی به
هه له دانه چین.

برای بهر پیز، بی شک ناساندنی روشنییران و
نوسه ران... تاد کارتیکی کهم وینه یه و ماندوو بوونیتیکی
زوری گهره که. من بو پاساودانی قسه کانم به لگه م
له به رده ست دایه که هیوادارم لیم قبول بکه ی.

یه کهم:

وهر گيړی نه مانه تدار کاتیک وهر گيړان ده کات و دیته
نیو مهیدانی روشنییرییه وه پيش هموو شتیک ناوی نه و
سه رچاوه یان نه و سه رچاوانه ده بات که سوودی لی
وهر گرتون بو وهر گيړانه که ی و له کوتاییدا زور
به وردبینییه وه ناماژهیان پی ده کات. باشه ده بیت
وهر گيړانیک بکریت و بی سه رچاوه بیت؟ نه مه مه حاله،
ده بوو بهر پیزتان نه گهر ههر نه بویه ناماژت به بلا وکراوه ی
(نیمروز چاپ لندن) ژماره (۶۱۰) سالی دوازده یه م
(۱۳۷۹) ی هه تاوی بکر دایه.

دووم:

چهند دپریک له سه ر فهره ی دوون موشیری نووسراوه بو
ناساندنی به خوتنه ری کورد، راسته بهر پیزتان هه ولی خوت
داوه، به لام نووسراوه که هی خوت نییه و له ژیری
نوسیسوته وهر گيړ. باشه بو ده بی کاتیک نووسینیک هی
خومان نه بی به خومانیه وه ی بلکینین. من پیم وایه
کارتیکی باش نییه برای بهر پیز جه نابت نووسیسوته (زور
کهس، له زور ولاتانی جیهاندا... ههر نه بی به کوتلانی
شیره جوانه کانی موشیری-دا تیپه ریون.)

باشه بو خوت بیه به دادوه رو حوکم بده نایا له گهل ده قه
فارسییه که ی دا که ده لیت (بسیاری از مردم ما نیز،
جوان های امروز دیروز، حداقل از کوچه شعر زیبای
مشیری گذشته اند) یه ک ده گرتیه وه؟ باشه نه مه

بی شک وهر گيړان کارتیکی نه وه نده سووک و ناسان
نییه هموو کهس بتوانی خوی له قهره ی بدا، وهر گيړان
نه و جیهانه پر ته له سماوییه یه یه کهم کهس ده توانی نه م
شه وه زنگه بی هه لدیوان بی ری، بو یه کاتیک وهر گيړان
ده که یین و ده بیتیه پیشه مان ده بی نه و نه مانه ته زور به
باشی له لای خومان بپاریزین، نه ک شه لم کویرم هیچ
نابویرم بکه وینه ویزه ی بابته که و که لوپوی بکه یین،
نه مانه ته که وه ک خوی نه پاریزری، و ته یه کی باو هه یه
ده لیت وهر گيړان وه ک نه وه وایه بلبل بکوژی بو
گوشته که ی.

له لاپه ره (۱۴۴) ی گوڤاری رامان ژماره (۵۴) دا
بابه تیک بلا وکراوه ته وه له وهر گيړانی برای بهر پیز «دلشاد
خوشناو» به ناوی (بې تو نه ی مانگه شهوی...) که
پیوست به هه ندیک تیبینی ده کات، هیوادارم برای

وه‌رگيپرانه که گوی نه‌دریته هیچ ریساو یاسایه‌کی
وه‌رگيپران؟

با ورده ورده بابته‌که شه‌ن و که‌و بکه‌ین و

بزاین به‌کوی ده‌گات

برای به‌ریز له‌و شوینه‌ی که باسی دهرس خویندنی
فهره‌یدوونی موشیری ده‌کا و ده‌لی: «خویندنی سهره‌تاییم
له‌ تاران ده‌ست پی‌کرد، تا دووه‌می ناوه‌ندیم له‌وی
خویند» که له‌گه‌ل رسته فارسییه‌که‌یدا که‌میک لیک
دوورن (تحصیلات ابتدایی را در تهران شروع کردم تا
کلاس دوم، بعد در مشهد، تا کلاس هشتم ادامه دادم)
له‌ ده‌قه فارسییه‌که‌یدا نووسراوه (ابتدا به دبستان همت
می رفتم و بعد به دبیرستان شاه‌رضا) پی‌م وایه‌ جه‌نابت
(دبستان همت) ت به‌ زیاده‌ زانیوه‌ بویه‌ باست نه‌کردوه.
هر له‌ به‌شیک‌ی تری وه‌رگيپرانه‌که‌تدا که‌ ده‌لیت
سه‌عدی وته‌نی:

(یاد دارم درایام جوانی، چنان که افتد و دانی)...
پیش‌ته‌و رسته‌یه‌ک هه‌یه‌ که‌ ده‌لیت (البته همه‌ باعشق
آغاز می‌کنند) زور‌گه‌رام، به‌لام من مانای‌ته‌م رسته‌یه‌م
به‌ کوردییه‌که‌ی به‌رچاوه‌ نه‌که‌وت.

ههردوای‌ته‌و چه‌ند دی‌په‌ جه‌نابت‌نامه‌ژت به‌ناوی
شعیریکی‌فهره‌یدوون موشیری‌کردوه (به‌یانیمان) که‌ به‌
فارسییه‌که‌ی (فردای‌ما) من پی‌م وایه‌ سبه‌ینیتی‌تیمه
جوانتر بوو بویه‌ نام‌نیشانه.

ههره‌ها توی به‌ریز ناوی روزه‌نامه‌یه‌کت نووسیه‌وه که
خوالی‌خوشبوو (جهانگیر تفضلی) ده‌ری ده‌کرد (نیرانمان)
فارسییه‌که‌ی (ایران‌ما) من پی‌م وایه‌ (نیرانی‌تیمه)
له‌بارتره.

پاشان جه‌نابت‌شه‌ش دی‌پری‌چوکه‌ت وه‌لاناوه‌و باسی
دوای‌مه‌شرووته‌ت نه‌کردوه که‌ ده‌زگاکانی‌جیهانی
روزه‌ئاوا بوی‌لای‌نیران‌کرانه‌وه، پی‌م وایه‌ شتیکی
زیاده‌بوون و بویه‌ تو‌نامه‌ژت پی‌ نه‌کردوون.

ههردوای‌به‌ دوای‌ته‌وه، چه‌ند دی‌پری‌تریش‌هه‌ن که‌
له‌وانه‌یه‌ به‌ لای‌جه‌نابت‌ه‌وه‌ زیاده‌ بن‌بویه‌ نامه‌ژت پی‌
نه‌کردوون.

له‌ به‌شیک‌ی تردا نووسیوته، جاری، شعیریکی‌شیوه
(باوی‌ی‌بی‌مانای‌تیدا چاپ‌بیوو. ده‌قه فارسییه‌که‌ی
(یک بار شعر لوزی شکل بی‌معنایی در آن چاپ
شده بود) برای به‌ریز‌ته‌گه‌ر مه‌به‌ستت له‌ (لوزی) باوی
(یان‌بادام)، ده‌بوو به‌جوانی‌نامه‌ژت پی‌ کردبایه،
چونکه‌ لی‌رده‌ا (لوزی‌شکل) نیشانه‌ی باوی (بادام)
نیسه، کاک‌ی‌خوم‌ته‌و گو‌قاره‌ی که‌ جه‌نابت‌نامه‌ژت پی‌

کردوه (کاریان) نیسه، به‌لکو (کاوایه) هیوادارم
جوانتر سهرنج‌بده‌یه‌ نووسراوه‌کان.

برای به‌ریز هیندیک باسی نیمایوشیج-ت‌کردوه
ده‌ستخوش، به‌لام هه‌ر له‌و نووسراوه‌یه‌دا (فارسییه‌که‌ی)
فهره‌یدوونی موشیری ده‌لیت:

(من دو چیز از نیما آموختم، ولی راه خودم را رفتم،
به‌ دلیل همان علاقه‌ که به شعر کهن داشته و دارم و
به‌ نظر من، تا هنگامی که ما حافظ، سعدی، فردوسی و
دیگر بزرگان شعر فارسی را بزرگ می‌داریم، می‌ستاییم
و حتی می‌پرستیم، نمی‌توانیم این گذشته را یک باره
قیچی کنیم بگذاریم کنار).

باشه بویه‌ و ته‌ جوانه و پرمانایه‌ت وه‌رنه‌گيپراوه‌ که
زیاتر وه‌رگيپرانه‌که‌ی پر بایه‌ختر ده‌کرد، هه‌روه‌ها که‌ باسی
کتیبه‌کانی‌فهره‌یدوونی موشیریت‌کردبایه، باسه‌که‌ به‌تام
و چی‌ترت‌ده‌بوو، به‌تاییه‌ت بویه‌وانه‌ی که‌ خولیای‌ته‌ده‌بی
هاوچه‌رخ‌ی‌نیرانین (گناه‌دریا - ۱۳۳۵، نایافته-
۱۳۳۶، ابر- ۱۳۴۰، ابرو‌کوچه- ۱۳۴۶، به‌اررا
باورکن- ۱۳۴۰).

برای به‌ریز له‌م وتاره‌دا که‌ له‌ بلاوکراره‌ی (نیمروز-
چاپ‌لندن) له‌سهر‌فهره‌یدوون موشیری‌بلاوکراره‌ته‌وه زور
شتی‌تر‌باس‌کراوه‌ که‌ جه‌نابت‌به‌زیاده‌ت‌زانیون و باست
لی‌توه‌نه‌کردوون یان‌په‌نات بویه‌ وه‌رگيپرانین نه‌بردوه.

له‌ کوتاییدا هیوادارم به‌چاویتیکی واقیع‌بینانه‌پروانییه
بیروپاکانم، قسه‌کانم دوورن له‌رق و کینه‌ته‌نیا‌ره‌خنه
گرتنیکی‌برایانه‌یه و دروستکه‌ره‌نه‌ک‌پرووخینه‌ر، بی
شک‌ره‌خنه و تو‌یینه‌وه‌ی‌زانستیانه‌نه‌ک‌بابه‌ته‌که‌ بی
که‌لک‌ناکه‌ن، به‌لکو‌ده‌بنه‌پالپشت و پشتیوان‌بویه‌
ده‌وله‌مه‌ند‌کردنی‌بابه‌ته‌که، ره‌خنه و پیدا‌چوونه‌وه‌ده‌بیته
سه‌نگی‌مه‌حک‌بویه‌بابه‌ته‌کان.

سوود له‌م سهرچاوه‌یه وه‌رگيپراوه: نیمروز- چاپ‌لندن-
ژماره / ۶۱۰ لاپه‌ره (۱۰).